

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Προγραμματισμός διδακτέας ύλης
Ιστορίας Γ΄ Γυμνασίου

Το μάθημα της Ιστορίας Γ΄ Γυμνασίου διδάσκεται τρεις (3) περιόδους την εβδομάδα. Ο πραγματικός διαθέσιμος διδακτικός χρόνος υπολογίζεται, με βάση την απώλεια διδακτικού χρόνου σε διάφορες δραστηριότητες του σχολείου αλλά και στην προετοιμασία και υλοποίηση των αξιολογήσεων. Το σύνολο των διδακτικών περιόδων ανέρχεται στις εβδομήντα πέντε (75), δηλαδή στις είκοσι πέντε (25) συνολικά εβδομάδες: δεκατρείς (13) εβδομάδες για το Α΄ τετράμηνο και δώδεκα (12) εβδομάδες για το Β΄ τετράμηνο. Η γενική κατανομή των διδακτικών περιόδων έχει, ενδεικτικά, ως εξής:

Γενική κατανομή διδακτικών περιόδων:

Διαθέσιμος διδακτικός χρόνος	65
Συνθετικές εργασίες (Project)	(3)*
Επισκέψεις σε Ιστορικούς/Αρχαιολογικούς Χώρους και Μουσεία	(3)*
Επαναλήψεις – Γραπτές εξετάσεις – Ανατροφοδότηση (τουλάχιστον μία γραπτή εξέταση για κάθε τετράμηνο)	6
Τελικές επαναλήψεις στην εξεταστέα ύλη	4
ΣΥΝΟΛΟ	75

* Στο σύνολο των διαθέσιμων διδακτικών περιόδων συυπολογίζονται οι τρεις (3) διδακτικές περιόδοι για Συνθετικές Εργασίες (Projects) και οι τρεις (3) διδακτικές περιόδοι για Επισκέψεις σε Ιστορικούς/Αρχαιολογικούς Χώρους και Μουσεία.

Διδακτικά εγχειρίδια:

1. Ε. Λούβη, Δ.Χρ. Ξιφαράς, *Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία Γ΄ Γυμνασίου*, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ», Αθήνα 2016.
2. Α. Παντελίδου, Κ. Πρωτοπαπά, Σ. Γιαλλουρίδης, Κ. Πρωτοπαπά, *Ιστορία της Κύπρου*. ΥΑΠ, Λευκωσία 2012.

Ο Προγραμματισμός παραπέμπει αδρομερώς στο περιεχόμενο των διδακτικών ενοτήτων του μαθήματος της Ιστορίας για κάθε τάξη. Οι εκπαιδευτικοί κατά τη διδασκαλία πρέπει να ακολουθούν το Αναλυτικό Πρόγραμμα ώστε να υλοποιούνται οι καθορισμένοι Δείκτες, Επιτυχίας – Επάρκειας και Επιστημολογικής Κατανόησης.

Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

Εισαγωγή στο μάθημα της Ιστορίας. Εισαγωγή στη Νεότερη – Σύγχρονη Ιστορία	1
Ο ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ	
• Η Φεουδαρχία στη Δυτική Ευρώπη	1
• Αναγέννηση και Ανθρωπισμός	2
• Πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις (15 ^{ος} -18 ^{ος} αι. Η εξέλιξη της επιστημονικής σκέψης και η ανάπτυξη των τεχνών (17 ^{ος} -18 ^{ος} αι.)	1

<p>Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η εποχή του Διαφωτισμού (17^{ος} - 18^{ος} αι.) • Η Αμερικανική Επανάσταση (1776) • Η Γαλλική Επανάσταση (1789) • Η εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815) και το Συνέδριο της Βιέννης (1815) 	<p>2 1 2 1</p>
<p>Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟ 1821 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΑΝΑΔΥΣΗΣ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα επαναστατικά κινήματα στην Ευρώπη (1820-1821) και η προετοιμασία του υπόδουλου ελληνισμού για την Επανάσταση: οι κοινωνικοί μετασχηματισμοί, ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός και η Φιλική Εταιρεία • Η κήρυξη της Ελληνικής Επανάστασης στις Ηγεμονίες και οι ευνοϊκές συγκυρίες για την εξέλιξή της στο νότιο ελλαδικό χώρο • Τα κυριότερα γεγονότα της εξέλιξης της Ελληνικής Επανάστασης • Το κίνημα του φιλελληνισμού και η ευρωπαϊκή διπλωματία από τη Συνθήκη του Λονδίνου (1827) μέχρι και την υπογραφή του Πρωτόκολλου της Ανεξαρτησίας (1830) • Ο Ιωάννης Καποδίστριας κυβερνήτης της Ελλάδας (1828-1831) • Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 και η Κύπρος 	<p>2 1 2 1 2 1</p>
<p>ΤΟ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ 1833 ΕΩΣ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 20^{ου} ΑΙΩΝΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η περίοδος της βασιλείας του Όθωνα και η μετάβαση από την απόλυτη στη συνταγματική μοναρχία: η άφιξη του Όθωνα (1833) και η Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου (1843) • Η έξωση του Όθωνα (1862), η περίοδος βασιλείας του Γεώργιου Α΄ και η μετάβαση από τη συνταγματική μοναρχία στη βασιλευόμενη δημοκρατία: η πρωθυπουργία του Χαρίλαου Τρικούπη, το μεταρρυθμιστικό έργο και η χρεοκοπία του 1893 • Οι εθνικοί ανταγωνισμοί στα Βαλκάνια: Η Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου (1878), το Συνέδριο του Βερολίνου (1878), ο ελληνοτουρκικός πόλεμος (1897) και ο Μακεδονικός Αγώνας (1904-1908) • Η πορεία προς την ελληνοτουρκική σύγκρουση: το Κίνημα των Νεοτούρκων (1908), το Κίνημα στο Γουδί (1909) και η εμφάνιση του Ελευθέριου Βενιζέλου στην πολιτική σκηνή (1909) • Η Κύπρος κατά την πρώτη περίοδο της Αγγλοκρατίας (1878-1925) • Ο υπόλοιπος κόσμος: η ωρίμανση της Βιομηχανικής Επανάστασης, η γένεση της αποικιοκρατίας και οι αποικιακοί ανταγωνισμοί 	<p>2 2 2 3 1 3</p>

Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

<p>Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ ΤΟΥ 20^{ου} ΑΙΩΝΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι * • Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (1914 – 1918) και οι μεταπολεμικές ρυθμίσεις 	<p>2 3</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Η Ελλάδα στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1917-1918): ο Εθνικός Διχασμός (1915-1917) και οι μεταπολεμικές ρυθμίσεις (1919-1920) * • Η Ρωσική Επανάσταση του 1917 • Ο Μικρασιατικός Πόλεμος (1919-1922) και το τουρκικό εθνικό κίνημα: οι διώξεις του ποντιακού και του μικρασιατικού ελληνισμού, η Μικρασιατική 	<p>2 1</p>

Εκστρατεία (1919-1922), η Μικρασιατική Καταστροφή (1922) και η Συνθήκη της Λοζάνης (1923) *	2
Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΥ (1919-1939)	
• Η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929: οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις	1
• Ο ελληνικός Μεσοπόλεμος: το προσφυγικό ζήτημα και η Δικτατορία της 4ης Αυγούστου 1936	1
• Η Κύπρος κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου: οι οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνθήκες και τα Οκτωβριανά του 1931	2
Ο Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (1939-1945)	
• Η έκρηξη του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου (1939-1945)	2
• Η Ελλάδα και ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος: ελληνοϊταλικός και ελληνογερμανικός πόλεμος, κατοχή, αντίσταση, απελευθέρωση	2
• Η συμμετοχή της Κύπρου στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο *	2
Η ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΠΟΧΗ: Η ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ Ο ΨΥΧΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ	
• Ο Διπολισμός, ο Ψυχρός Πόλεμος και ο Ελληνικός Εμφύλιος (1946-1949)	2
• Η Ελλάδα από το τέλος του Εμφυλίου Πολέμου (1949) στη Δικτατορία των Συνταγματαρχών (1967 – 1974) και τη Μεταπολίτευση (1974)	1
• Ο Απελευθερωτικός Αγώνας της ΕΟΚΑ (1955-’59) και η Ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας (1960)	3
• Οι διακοινοτικές ταραχές και η κρίση του Κυπριακού Ζητήματος από το 1963 έως το 1974	1
• Το Πραξικόπημα και η Τουρκική Εισβολή του 1974 στην Κύπρο	3
Η ΜΕΤΑΨΥΧΡΟΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΠΟΧΗ (1989-2004) ΚΑΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ (1951-2004)	
• Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, οι κυριότεροι σταθμοί στις προσπάθειες ενοποίησης της Ευρώπης (1951-2004), η Ελλάδα και η Κύπρος	1
• Οι κυριότεροι σταθμοί στην κυπριακή ιστορία από το 1974 έως το 2004: οι προσπάθειες ειρηνικής επίλυσης του Κυπριακού (1974-2004), η Ανακήρυξη του Ψευδοκράτους (1983) και η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2004)	1

* Ιστορία της Κύπρου, Συμπληρωματικό Υλικό Γ΄ Γυμνασίου και Γ΄ Λυκείου: Π. Παπαπολυβίου, *Η συμμετοχή των Κυπρίων στους εθνικούς αγώνες*.

(Είναι αναρτημένο στο Εκπαιδευτικό Υλικό ⇒ Ιστορία ⇒ Υλικό ⇒ Τράπεζα Υλικού:

<http://istom.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/trapeza-ylikou>)